

Eerste lezing: Handelingen 10,25-26.34-35.44-48

Toen Petrus binnentrad kwam Cornelius hem tegemoet en eerde hem met een voetval. Maar Petrus deed hem opstaan en zei: "Sta op, ik ben ook maar een mens." Petrus nam het woord en sprak: "Nu besef ik pas goed, dat er bij God geen aanzien des persoons bestaat, maar dat uit welk volk ook ieder die Hem vreest en het goede doet, Hem welgevallig is. Terwijl Petrus nog zo aan het spreken was, kwam de heilige Geest plotseling neer op allen die naar de toespraak luisterden. De gelovigen uit de besnijdenis, die met Petrus meegekomen waren, stonden verbaasd dat ook over de heidenen de gave van de heilige Geest was uitgestort; want zij hoorden hen talen spreken en God verheerlijken. Toen zei Petrus: "Kan iemand nog het water weigeren, zodat deze mensen, die juist als wij de heilige Geest ontvangen hebben, niet gedoopt zouden worden?" En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus. Daarop verzochten zij hem nog enige dagen te blijven.

Inleiding

In de eerste lezing horen we vandaag het volgende:

Cornelius, een Romeinse soldaat, krijgt in een visioen te horen dat hij naar Petrus moet gaan. Op hetzelfde ogenblik heeft Petrus een visioen waarin hem wordt gezegd dat hij dieren moet slachten en eten die volgens de joodse wet onrein zijn. Petrus gaat dan naar Cornelius en hij begint het visioen te begrijpen. Voor God is geen enkel mens onrein. Daarom kan hij zonder bezwaar bij Cornelius op bezoek gaan. Hij preekt voor Cornelius en zijn familie en vrienden. Hij legt uit wat hij nu zelf begrepen heeft: God is de Heer van alle mensen. En dan komt de heilige Geest over allen in huis, ook over Cornelius en zijn familie en vrienden. Het verhaal eindigt met de doop van de heidense Romeinen.

Overweging

Over twee weken is Pinksteren en dan horen wij in de lezingen hoe op die dag de Kerk ontstaat, door het neerdalen van de heilige Geest over mensen die zijn samen gekomen om over Jezus te praten. Maar eigenlijk ontstaat de Kerk op een later moment, als Petrus bij Cornelius op bezoek gaat. We hebben het zojuist gehoord in de eerste lezing. Het is vreemd dat de Kerk de eerste lezing van vandaag vóór Pinksteren leest. Het is alsof je iemands verjaardag viert voordat hij of zij geboren is.

Cornelius valt uit eerbied voor Petrus op de grond maar Petrus zegt: Sta op, ik ben ook maar een mens.

Ik ben ook maar een mens. Wij zeggen dat vaak als verontschuldiging, als we een fout hebben gemaakt. Of je nu de aardappels hebt laten aanbranden of iemand in je boosheid op een niet meer goed te maken wijze hebt beschadigt, je kunt altijd zeggen: ik ben ook maar een mens. Je maakt je kleiner dan je bent om van je schuld of verantwoordelijkheid af te komen. Sorry, ik ben ook maar een mens.

Zo zegt Petrus dat hier niet. Hij bedoelt: ik ben een mens, net als jij, Cornelius, en net als alle anderen hier. Niet meer, niet minder. En omdat hij begrijpt dat hij ook maar een mens is, dringt nu tot hem door wat het betekent dat God geen onderscheid maakt tussen mensen; voor God zijn alle mensen gelijk en Hem even lief, omdat het ménsen zijn. Joden en heidenen, vrouwen en mannen, rijken en armen, zieken en gezonden, alle huidskleuren. Op dit ogenblik ontstaat de Kerk, de universele, katholieke Kerk. Omdat niet alleen aan joden het heil wordt beloofd maar alle volken, alle mensen mogen meedoen. Eén wereldkerk van alle mensen. Maar de Kerk ontstaat vooral omdat hier het kwartje valt. Je hoort het als het ware rinkelend door de gleuf in de automaat vallen. Op het moment dat Petrus zegt dat hij ook maar een mens is, begrijpt hij waarom God geen onderscheid maakt. Voor God zijn we allemaal mensen, niet meer, niet minder.

Ik ben ook maar een mens. Hij is de Heer van alle mensen. Het klinkt eenvoudig. Maar het is hartstikke moeilijk. Want wij mensen maken, anders dan God, voortdurend onderscheid. Dat armen niet minder zijn dan rijken, dat onbekende mensen niet minder zijn dan beroemdheden, dat weten we wel. Maar we handelen er niet altijd naar. Maar je hebt ook ouder en kind, leraar en leerling, dokter en patiënt, cassière en klant. Dat is logisch en kan niet anders, zeggen we. En dat is ook zo. Maar het onderscheid is gemaakt, het is de wereld binnen gehaald, en doet daar nu zijn

verwoestende werk. De cassière is niet alleen maar mens, en de klant evenmin. De dokter niet en evenmin de patiënt. De dochter van een goede vriend van mij is ziek. Heel beschermd opgegroeid in een dorpje wil zij zelfstandig gaan wonen in Eindhoven. Maar beter niet in de buurt van de Woenselse markt. Daar is het, nou ja, niet alleen te druk voor haar maar niet helemaal plus, zal ik maar zeggen. Het is verstandig als het meisje daar niet gaat wonen. Natuurlijk niet. Ze zou zich er niet thuis voelen. Geen goede start voor zo'n meisje. En dat wenst iedereen haar toe. Maar het onderscheid is gemaakt. Op de Woenselse markt wonen nu niet alleen maar mensen.

Ik ben ook maar een mens, net als jij. Wie onderscheid maakt, heeft het niet begrepen. Wie het tóch begrijpt, begrijpt dat alleen God in staat is geen onderscheid te maken. Wij mensen máken onderscheid. En wij maken ons daarmee meer, soms ook minder dan alleen maar mens. Ik tenminste doe dat wel, en eerlijk gezegd geloof ik dat u het ook doet. Want u en ik, wij zijn maar mensen. Maar God is de Heer van alle mensen. Zonder onderscheid. Amen.